

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М. В. Афанасьєв



Управління Startup-проектами

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	Усі
Спеціальність	Усі
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	Усі

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри менеджменту та бізнесу

Т. І. Лепейко

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту та бізнесу
Протокол № 1 від 27.08.2018 р.

Розробник(-и):

Котлик А. В., к.е.н., доц. кафедри менеджменту та бізнесу,
Миронова О. М., к.е.н., доц. кафедри менеджменту та бізнесу,
Немашкало К. Р., к.е.н., доц. кафедри менеджменту та бізнесу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Сучасні процеси глобалізації і розвитку комунікаційних технологій створюють безліч можливостей для реалізації найсміливіших бізнес-ідей у світовому масштабі. Але статистика свідчить, що більшість таких ідей, навіть дуже перспективних, так і залишаються на папері, або ж спроби їх реалізації скінчуються провалом. Це стається через невміння підприємців грамотно сформулювати і презентувати ідею свого бізнесу, відшукати джерела його фінансування, спланувати і організувати реалізацію своєї бізнес-ідеї, врахувавши найбільш критичні вимоги і ризики.

При цьому слід розуміти, що вказані завдання не є тривіальними. По-перше, не кожна ідея може бути придатна для подальшої комерційної реалізації. По-друге, при створенні нової компанії для реалізації стартап проекту існує цілий ряд факторів, які варто враховувати. По-третє, в умовах жорсткої конкуренції навіть розуміння факторів, що впливають на успішність стартап проекту, не дає гарантій його успішної реалізації, й іноді це не під силу навіть великим й успішним корпораціям. Так, однією з основних причин виникнення, успішного розвитку та подальшого існування стартапів вважають неповороткість і повільність великих корпорацій, які успішно використовують уже наявні продукти, а розробкою і створенням нових майже не займаються. Тому стартапи, завдяки своїй мобільності в плані втілення нових ідей становлять конкуренцію великим корпораціям.

Отже, фахівцям, які в майбутньому планують розпочати власний бізнес або ж брати участь у проектах розвитку корпоративного бізнесу, конче необхідно набути ключових знань і навичок з управління стартап проектами.

Мета навчальної дисципліни:

формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок зі створення і управління стартап-проектами.

Курс	1М	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	лабораторні	20
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Інформатика	Управління розвитком
Інформаційні системи	Дипломне проектування
Менеджмент	
Маркетинг	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність розуміти роль підприємницької діяльності у сучасному бізнесу; приймати обґрунтоване рішення щодо доцільності здійснення підприємницької діяльності	знати зміст, принципи, законодавчі основи провадження підприємницької діяльності
Здатність приймати обґрунтоване рішення щодо доцільності впровадження стартап проекту	уміти оцінювати ідеї для стартап проекту та відбирати найбільш прийнятні за певними критеріями
Здатність розробляти бізнес-план стартап проекту із застосуванням пакетів прикладних програм	знати етапи розробки бізнес-плану; уміти розробляти бізнес-план
Здатність забезпечувати фінансування проекту	знати типи і переваги інвесторів; уміти вибирати джерела інвестування проекту; уміти презентувати стартап проект та укладати угоди з інвесторами
Здатність здійснювати контроль за реалізацією стартап проекту	знати етапи реалізації проекту; знати показники ефективності реалізації проекту; вміти розраховувати показники ефективності реалізації проекту

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Розробка та обґрунтування стартап-проекту

Тема 1. Основи підприємництва і підприємницької діяльності

Сутність підприємництва та підприємницької діяльності

Сутність підприємництва як економічної категорії. Ознаки підприємництва.

Суб'єкт та об'єкт підприємництва. Функції та принципи підприємницької діяльності.

Види підприємницької діяльності

Законодавчі аспекти організації підприємницької діяльності. Засновницькі документи суб'єкта підприємницької діяльності. Форми та види підприємницької діяльності та їх характеристика.

Підприємницьке середовище.

Внутрішнє і зовнішнє підприємницьке середовище. Особливості формування ефективного підприємницького середовища. Конкуренція як джерело підприємницької діяльності.

Тема 2. Стартап як форма реалізації підприємницької ідеї

2.1. Сутність підприємницької ідеї

Зміст поняття «підприємницька ідея». Джерела ідей.

2.2. Формування ідеї стартапу.

Методи генерації ідей для стартапу. Дизайн-мислення для генерації ідей.

Критерії оцінки та відбору ідей.

2.3. Особливості стартап-проекту

Поняття «стартап-проект»: цілі, особливості та обмеження. Відмінність стартап-проекту від інших проектів. Види стартапів. Бізнес-моделі стартапу: функції та складові. Модель Lean Startup. Концепція Customer Development.

Тема 3. Планування стартап-проекту

3.1. Цілі і концепція проекту. Продукція проекту

Поняття бізнес-плану. Призначення бізнес-плану. Види бізнес-планів. Структура бізнес-плану.

Цілі стартап-проекту. Передумови розробки стартап-проекту. Ідея стартап-проекту. Бізнес-модель проекту. Горизонт планування.

Характеристика товару (послуги) стартап-проекту і його порівняльні переваги щодо аналогів.

3.2. Аналіз ринку збуту

Встановлення географічних меж ринку і їх зміна. Характеристика споживачів продукції проекту. Особа, що приймає рішення з придбання продукції проекту. Тенденції розвитку попиту на продукцію проекту, фактори, які його визначають.

Визначення обсягу фактичних продажів і цінової ситуації на ринку. Оцінка ємності ринку.

Законодавче регулювання ринку. Аналіз конкурентної ситуації на ринку. Інфраструктура ринку.

3.3. План маркетингу

Вибір цільового сегмента. Маркетингова стратегія. Конкурентні переваги продукції (послуг) проекту. Прогноз продажів. Комплекс маркетингу. Маркетинговий бюджет.

3.4. Операційний план

Складання регламенту основного бізнес-процесу.

Визначення потреби в приміщеннях, обладнанні, транспорті. Визначення потреби в комплектуючих, матеріалах, енергоносіях, характеристика і контактні дані постачальників, наявність договорів.

3.5. Організаційний план

Організаційно-правова форма реалізації проекту. Система оподаткування та звітності. Мережевий графік реалізації проекту на передексплуатаційних фази (стартап). Оцінка здатності управлінського персоналу очолити проект.

Вибір режиму роботи. Організаційна структура і штатний розклад проекту. Система мотивації команди проекту. Вимоги до персоналу, посадові інструкції. План підбору і навчання персоналу.

3.6. Фінансовий план

Визначення джерел, умов і складання графіка фінансування проекту.

Визначення структури витрат. Складання бюджету доходів і витрат. Визначення точки беззбитковості. Розрахунок показників ефективності проекту.

3.7. Управління ризиками

Аналіз чутливості проекту. Заходи щодо скорочення ризику.

3.8. Оформлення бізнес-плану

Складання резюме проекту. Оформлення бізнес-плану. Захист бізнес-плану.

Змістовий модуль 2. Реалізація та контроль стартап-проекту

Тема 4. Фінансування стартап-проекту і залучення інвестицій

4.1. Вибір джерел фінансування проекту

Джерела фінансування бізнесу. Вимоги та критерії відбору джерел фінансування.

4.2. Способи залучення інвестицій

Інвестор та його характеристика. Типи інвесторів: бутстреппінг, краудфандінг, венчурні капіталісти, бізнес-ангели, seed-інвестиції, приватні інвестори (private equity). Способи пошуку інвесторів. Інвестиційна привабливість стартапів.

4.3. Презентація стартап-проекту для інвесторів

Планування інвестицій. Способи представлення проекту інвесторам. Види презентацій. Розробка презентації: основні аспекти та правила. Структура презентації. Elevator Pitch.

4.4. Переговори з інвестором

Складання протоколу умов (Term Sheet). Складання інвестиційної угоди. Основні помилки позиціонування проекту та інвестиційних угод.

Тема 5. Управління реалізацією стартап-проекту

5.1. Реалізація стартап-проекту

Життєвий цикл стартап-проекту. Інструменти, що використовуються для реалізації проекту (MS Project). Маркетингові інструменти реалізації стартап-проекту.

5.2. Контроль за виконанням проекту

Сутність та види контролю. Методи контролю. Звітність з реалізації стартап-проекту. Зміни в проекті. Аналіз досвіду управління проектами та використання його для майбутніх проектів.

5.3. Управління стартап-проектами

Принципи управління стартапом. Критерії успішності стартап-проекту.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторних практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що буде свідчати про позитивну оцінку, – 60 балів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час лабораторних практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на лабораторних заняттях.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Лабораторні заняття	Презентація	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1 тиждень	0,5	0,5			1
	Тема 2	2 тиждень	0,5	5,5			1
		3 тиждень	0,5	0,5	10		11
	Тема 3	4 тиждень	0,5	0,5			1
		5 тиждень	0,5	0,5			1
		6 тиждень	0,5	0,5			1
Змістовий модуль 2.	Тема 4	7 тиждень	0,5	0,5	15		16
		8 тиждень	0,5	0,5			1
	Тема 5	9 тиждень	0,5	0,5		15	16
		10 тиждень	0,5	0,5	25	20	51
Усього			5	10	50	35	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Афанасьєв М. В. Управління проектами: навч.-метод. посіб. / Харківський національний економічний університет. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 271 с.
2. Батлер Д. Бизнес-планирование. Что нужно для успешного начала собственного дела / Д. Батлер. – СПб. : Питер, 2003. – 265 с.
3. Верещагіна Г. В. Управління інноваційними проектами: конспект лекцій / Г. В. Верещагіна. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 127 с.
4. Гонтарева І. В. Управління проектами: підручник / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 443 с.
5. Гринева В. Н. Бизнес-план производственного предприятия: комплексная технология разработки: учеб. пособие / В. Н. Гринева. – Х. : ИНЖЭК, 2007. – 119 с.
6. Хміль Т. М. Проектний менеджмент: навч. посіб. / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 126 с.

Додаткова

7. Асаул А. Н. Организация предпринимательской деятельности [Текст] = The organization of business activity : учебник / под ред. А.Н. Асаула. – СПб. : Гуманистика, 2004. – 447 с.
8. Кавасаки Г. Стартап: 11 мастер-классов от экс-евангелиста Apple и самого дерзкого венчурного капиталиста Кремниевой долины / Гай Кавасаки. – М.: ООО «Юнайтед Пресс», 2010. – 212 с.
9. Кэтлин К. Управление стартапом. Как руководить компанией на разных этапах / Кэтрин Кэтлин, Джейна Мэтьюз. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2011. – 173 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. <https://www.inc.com/startup> – сайт про стартапи.
11. <http://startupmanagement.org> – сайт з основних питань управління стартапами
12. www.ptpu.ru – сайт журналу «Проблемы теории и практики управления».
13. www.management.com.ua. Менеджмент: методологія та практика. Украинский электронный журнал
14. https://www.facebook.com/startupkhnuet/?ref=py_c – стартап-центр «Перший капітал».